

ŁGARSTWO (17) *sb n*

a oraz o jasne.

sg N łgarstwo (6). ◇ *G* łgarstwa (2). ◇ *D* łgarstwu (1). ◇ *I* łgarstw(e)m (3). ◇ *pl N* łgarstwa (2).
◇ *D* łgarstw(a)m (1). ◇ *A* łgarstwa (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII (z Cn) – XVIII w.

1. *Wprowadzenie w błąd, kłamstwo; mendacium Mącz, Cn; infitiatio, nugacitas Mącz; falsimonium Calep; mendaciunculum, mentitio, vanitas (orationis), vanitudo Cn (9)* : od tej lekkości a nikczemności łgarstwa mają być irogo takowi odstraszeni. *KwiatKsiąż C2v*; żadna rzecz więcej iśarfzych nałzych nie obraża iako młodzienczykow [!] łgarstwa *KwiatKsiąż C2v; Mącz 115c, 216c, 252d; MycPrz I [C]2; Calep 406a.*

Przysłowie: kłamliwi szalbierze od łgarstwá fwe dzieło Zaczynaią *KlonWor **2v.*

Zwrot: »łgarstwem się bawić« (1): *Sycophantor – łgarstwem się bawie, metluję. Calep 1039a.*

2. *Wymysł, fałsz, nieprawda; fabula, mendacium Mącz (8)* : *Mącz 113b*; Tak niebogá [oszukana przez chytrych oszustów] łamopás puści gołpodárstwo: Iuż iey zówże ná myśli będzie ono łgarstwo. *KlonWor 48.*

W połączeniu szeregowym (1): naukę [biskupa krakowskiego] Pan Bog zowie przez swoie święte Proroki [...] ciemnościami/ kwáfem/ bábłkimi bafniámi/ łgarstwem/ chythrością ludzką *KrowObr A2v.*

W przeciwstawieniu: »łgarstwo ... prawda« (2): *KrowObr 242*; [szatan] dopułcza áby obrázy Krytułowe były málowane/ ábo że Krytuł obecny iest w chlebie/ gdyż obrázami y tym chlebem práwie do gruntu Krytułá zniłczył/ łpołem y pewnośc zbáwienia/ łgarstwá miáfto prawdy zołtáwiłzy. *GrzegRóżn E3.*

Zwrot: »łgarstwu wierzyć« (2): ci/ ktorzy prawdzie Bożey wierzyć niechcieli/ ále woleli łgarstwu wierzyć/ áby náwieki zginęli. *KrowObr 242; GrzegRóżn D4v.*

W przen (2) : *Sinon Sifyphow* fyn náłtrzępił go [sztuczny worek Judaszow = chuc do cudzego] łgarstwem. *KlonWor **2v.*

Wyrażenie: »bardzo dziwne greckie łgarstwa« (1): *Portentofa Graeciae mendacia Bárzo* dziwne Greckie łgarstwá *Portentissimum opus. Mącz 445d.*

Synonimy: fałsz, kłamstwo, leż, matactwo, nieprawda.

Cf 1. LEŻ, ŁGANIE